

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ"

Всеукраїнська науково-практична конференція

**«Медіаграмотність: нові технології та інструменти
протидії дезінформації в епоху штучного інтелекту»**

30 жовтня 2025

Національний університет «Одеська юридична академія»

Факультет журналістики

«Медіаграмотність: нові технології та інструменти протидії дезінформації в епоху штучного інтелекту»

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції

(Одеса, Національний університет «Одеська юридична академія»,

30 жовтня 2025 року)

Одеса 2025

Відповідальний за випуск:

Скалацька Олена Віталіївна

– доктор філософських наук, професор, декан факультету журналістики

Національного університету «Одеська юридична академія»

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції [наук. ред. В.Колкутіна, упоряд. Ю.Грушевська]. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2025. 79 с.

Матеріали конференції присвячені визначенню перспективних напрямів досліджень медіаграмотності, журналістики й соціальних комунікацій.

Призначається для науковців і викладачів у галузі соціальних комунікацій, а також аспірантів, студентів і широкого кола читачів.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

© Національний університет

«Одеська юридична академія», 2025

ЗМІСТ

Архангельська Марія

МІЖНАРОДНА ПРОБЛЕМАТИКА ВИСВІТЛЕННЯ РОЛІ МОЛДОВИ ЯК
ЛОГІСТИЧНОГО ХАБУ У МЕДІАПРОСТОРІ ПІД ЧАС ВІЙНИ В
УКРАЇНІ..... 7

Агєєва Анна

ГЕНЕРАТИВНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВІЗУАЛЬНІЙ РЕКЛАМІ:
НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕДІА 11

Грушевська Юлія

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ Й МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК ОСНОВНІ
НАВИЧКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ СФЕРИ МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ
..... 15

Зачепа Олександра

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КРИМІНАЛЬНІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ:
ШВИДКІСТЬ, АНАЛІТИКА ТА РИЗИКИ ПОМИЛОК..... 18

Іванов Валерій, Іванова Тетяна, Єфремова Оксана

ІНТЕРАКТИВНИЙ КЕЙС "КОМУНІКАЦІЙНИЙ ДЕТЕКТИВ"
ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ "КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ" ДЛЯ
СТУДЕНТІВ КОМУНІКАЦІЙНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 22

Колкутіна Вікторія

СТОРИТЕЛІНГ ЯК СОЦІОКОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ 28

Кузьмін Юрій

РОЗВИТОК ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПЕРЕДОВИХ ЕКОНОМІКАХ
СВІТУ 32

Лепетуха Марія

ПРАКТИКИ ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В ЦИФРОВОМУ
СЕРЕДОВИЩІ: ФАКТЧЕКІНГ, ВЕРИФІКАЦІЯ ТА КОГНІТИВНА
ГІГІЄНА

Літвінчук Ірина

ТРЕВЕЛ-ЖУРНАЛІСТИКА У СВІТІ ПОСТПРАВДИ: ПЕРЕВІРКА
ФАКТІВ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МЕДІА 38

Архангельська Марія

МІЖНАРОДНА ПРОБЛЕМАТИКА ВИСВІТЛЕННЯ РОЛІ МОЛДОВИ ЯК ЛОГІСТИЧНОГО ХАБУ У МЕДІАПРОСТОРІ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Розглянуто особливості розробки та створення лонгріду на тему «Молдова як логістичний хаб». Проаналізовано специфіку створення медіапродукту в сучасних геоекономічних умовах, зокрема на тлі регіональних логістичних трансформацій. Проведено моніторинг міжнародних матеріалів та новин про логістичну роль Молдови за період повномасштабної війни в Україні.

Ключові слова: лонгрід, журналістика, логістика, гуманітарна допомога, біженці, Молдова, війна, Україна.

The peculiarities of developing and creating a longread on the topic “Moldova as a logistics hub” are examined. The specifics of producing a media product in the modern geo-economic context are analyzed, particularly against the backdrop of regional logistic transformations. Monitoring of international materials and news about Moldova’s logistic role during the full-scale war in Ukraine has been carried out.

Keywords: longread, journalism, logistics, humanitarian aid, refugees, Moldova, war, Ukraine.

Повномасштабна війна Росії проти України змінила не лише політичну карту світу, а й логістичні, економічні та гуманітарні процеси в регіоні. В цьому контексті Молдова стала прикладом країни, яка, попри свої невеликі розміри, змогла відіграти значну роль у підтримці України. Географічно розташована між Україною та Європейським Союзом, вона перетворилася на своєрідний «коридор допомоги» — як для гуманітарних, так і для логістичних потоків. Саме ці обставини зумовили вибір теми лонгріду «Молдова як логістичний хаб».

Лонгрід - це журналістський матеріал, який характеризується великим обсягом інформації, мультимедійністю та інфографікою. Це довга, глибока історія, яка розкриває проблему з усіх боків на основі фактів та аналізу.

Мета цього лонгріду — показати Молдову не лише як транзитну країну для постачання гуманітарних вантажів і товарів, а й як суспільство, яке відкрило свої двері сотням тисяч українців, дало їм прихисток, можливість працювати, навчати дітей, відновлювати життя. За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, через молдовський кордон з перших днів війни пройшло понад 1,8 млн українських громадян, з яких понад 120 тис. залишилися жити в країні. Молдова стала для них не тимчасовим притулком, а новим домом, місцем інтеграції, спільних проєктів, освіти й праці.

Моніторинг. Лонгрід від «NORCAP» — «Betweenbordersandhomes: anuncertainfuturefordisplacedUkrainiansinMoldova» («Між кордонами і домом: невизначене майбутнє для переміщених українців у Молдові») розповідає про життя українських біженців, які після початку повномасштабної війни знайшли притулок у Молдові. У матеріалі показано, як країна з обмеженими ресурсами змогла прийняти тисячі переселенців, забезпечити їх житлом, допомогою та можливістю інтегруватися у місцеве суспільство. Автор подає особисті історії українських родин, які опинилися «між кордонами і домом», підкреслюючи емоційний і гуманітарний вимір війни. У лонгріді використано фотоілюстрації, що передають атмосферу життя переселенців, побут, сцени з центрів допомоги. Текст структурований, має логічні підзаголовки, побудований у форматі репортажного оповідання. Інфографіка відсутня, однак матеріал насичений реальними цитатами, коментарями представників гуманітарних організацій та фактами про масштаби допомоги. Лонгрід емоційно впливовий і водночас інформативний, показує роль Молдови як гуманітарного хабу, що підтримує українців у найтяжчий період.

Лонгрід від «TheGuardian» — «Thepoorhelpthe desperate: Moldovastrugglestoaiditsfleeingneighbours» («Бідні допомагають відчайдушним: Молдова намагається підтримати своїх сусідів, які тікають від війни») — розповідає про перші тижні повномасштабної війни, коли Молдова прийняла сотні тисяч українських біженців. Матеріал у форматі

репортажного лонгріду показує, як одна з найбідніших країн Європи змогла надати притулок людям, які тікали від війни, попри обмежені ресурси. У тексті поєднано аналітику, живі історії українських родин і коментарі представників влади та гуманітарних організацій. Особливістю лонгріду є наявність інтерв'ю з біженцями у відеоформаті, що додає емоційної глибини та створює ефект присутності. Герої діляться своїми переживаннями, розповідають про шлях до Молдови, про перші дні після втечі та допомогу, яку отримали від місцевих жителів. Матеріал структурований, супроводжується якісними фото з пунктів прийому та кордону. Лонгрід передає гуманітарний вимір війни та показує Молдову як приклад людяності й солідарності, що стала для українців місцем безпеки й підтримки.

Лонгрід від “Radio Svoboda” — «Перемога України у війні з Росією допомогла б об'єднати Молдову і Придністров'я» аналізує вплив повномасштабної війни на ситуацію в Молдові. У матеріалі розглянуто політичні, безпекові та гуманітарні наслідки війни, зокрема ризики дестабілізації через Придністров'я, енергетичну залежність від Росії та реакцію уряду Молдови. У тексті подані коментарі молдовських експертів, думки представників влади, статистика й фотоілюстрації. Автори підкреслюють роль Молдови як транзитної території для гуманітарної допомоги та країни, що прийняла тисячі українських біженців. Матеріал структурований, читається як аналітичний лонгрід з елементами репортажу. Він показує, як війна в Україні вплинула на безпеку, економіку та політику Молдови, підкреслюючи її важливу роль у підтримці регіональної стабільності.

Література

1. Кушпет К. *«Лонгрід як форма сучасних медіа» : Кваліфікаційна робота бакалавра. Запоріжжя, 2023. 36 с.*
2. Хотин Р. *«Перемога України у війні з Росією допомогла б об'єднати Молдову і Придністров'я» — експерти. Радіо Свобода. URL:*

- <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-moldova-rosiya-viyna-prydnistrovya-vplyv/32239430.html> (дата звернення: 15.10.2025).
3. Erizanu P. The poor help the desperate: Moldova struggles to aid its fleeing neighbours. *the Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/global-development/2022/mar/25/the-poor-help-the-desperate-moldova-struggles-to-aid-its-fleeing-neighbours?utm> (дата звернення: 13.10.2025).
 4. Mayladan Z. *Between borders and homes*. Norwegian Refugee Council. URL: <https://www.nrc.no/feature/2025/between-borders-and-homes-an-uncertain-future-for-displaced-ukrainians-in-moldova?utm> (дата звернення: 13.10.2025).
 5. UNHCR Programme Summary 2025. UNHCR. URL: <https://www.unhcr.org/sites/default/files/202505/UNHCR%20Moldova%20programme%20summary%202025%20en.pdf?utm> (дата звернення: 01.10.2025).

Науковий керівник: Чубук Олег Леонтійович - старший викладач кафедри журналістики Національного університету «Одеська юридична академія»